

Tegenpolen temmen

Door Redactie - In: [therapie](#) - 21 juni 2019

Tekst Kalle Heesen | Beeld Nathan Dumlao / Unsplash

Marion Gores is één van de 22 antroposofisch verpleegkundigen in de wereld die de Bantinck-massagetherapie beheerst. Ze is enthousiast over deze vrij nieuwe antroposofische therapie, die raakvlakken heeft met de ritmische inwrijvingen, maar andere effecten sorteert. “Inwrijvingen zijn voor mij sterk verbonden met het moederlijke, de Bantinck massage met het vaderlijke.”

Glunderend haalt Marion Gores het boek ‘Medische Massage’ uit haar tas. Daarin is de basiskennis over de Bantinckmassage samengebracht, die de Nederlandse heilpedagoog Volkier Bantinck (1912-2007) ontwikkelde. Overal waar ruimte in het boek over was, noteerde Marion Gores aantekeningen of citaten. Ze is pleitbezorger van deze nog onbekende vorm van therapie die breed ingezet kan worden en gericht is op het herstellen van de energiebalans in je lichaam. Van slecht slapen tot PTSS, van migraine tot het loskomen van vastgegroeide levenspatronen. Gores past Bantinckmassage toe bij zowel kinderen als volwassenen. “Patiënten geven vaak aan dat ze na de behandeling beter slapen, helderder in hun hoofd zijn, minder pijn hebben of dat ze zichzelf lichter en weer als één geheel ervaren.”

‘Toen ik de Bantinck massage leerde hanteren, moest ik een hele andere kracht in mezelf aanspreken’

Vertroebeld denken

“Ik schets wel eens het beeld van een pan met soep die staat te koken,’ vertelt Gores. ‘Die soep verbeeldt je onderpool: je buikgebied (zie kader). Als het daar te hard gaat koken, stijgt er damp op. Dan vertroebelt je denken, maar ook je voelen. De kunst is om deze ziekelijke eenzijdigheid van één van beide polen terug te brengen en zo de andere pool meer ruimte te geven.” Dat is precies wat deze massagevorm wil bereiken. Volkier Bantinck gebruikte hiervoor het beeld van een rozenstruik: als die gewoon maar doorgroeit, krijg je steeds minder bloemen. Juist door de struik te snoeien, krijg je mooie, bloeiende rozen. Maar hoe ‘snoei’ je deze krachten?

‘Als je weer weet en voelt wat goed voor je is, kun je weer eigen keuzes gaan maken’

Moederlijk vs vaderlijk

“Ik geef al jarenlang inwrijvingen, een ritmische massage vorm. Dat wordt ervaren als een moederlijke koestering van het lichaam en de ziel en ondersteunt de vitaliteit van mijn patiënten. Toen ik de Bantinck massage leerde hanteren, moest ik een hele andere kracht in mezelf aanspreken. Ik ervoer dat als het strenge en speelse van het ‘vaderlijke’. Het duurde even eer ik dat in mezelf vond.” De verpleegkundige geeft een serie behandelingen en maakt ook gebruik van dezelfde oliën, net zoals bij de inwrijvingen. De patiënt ligt op een massagetafel en wordt warm gehouden met doeken. Alleen het aan te raken lichaamsdeel wordt ontbloot, maar dan houden de overeenkomsten met ritmische inwrijvingen wel op. “Ik breng strakke, hoekige, maar sterk ritmische streken aan op het lichaam. Sommige zorgen zelfs voor een schrikreactie,” legt Gores uit. Waar een patiënt na de inwrijvingen liefdevol wordt ingepakt om nog een half uur te rusten, krijgen deze patiënten een glas warm water en worden

daarna naar buiten gestuurd om een stuk te lopen. Dat wat gesnoeid is, komt los bij het lopen en wordt daarna weggespoeld en opgeruimd.

‘De Bentinck-techniek snoeit de onder- en bovenpool-krachten terug, waardoor je energiehouding weer meer in balans raakt’

Vrij middengebied

Met haar kennis en ervaring van de Bentinckmassage, zag Gores ook de beperkingen van de ritmische inwrijvingen. “Ik krijg, nadat ik mensen een inwrijving heb gegeven, wel eens terug dat ze het heerlijk vonden, maar er soms treurig van werden. Nu begrijp ik dat hun vitaliteit te veel geactiveerd werd en, net als bij die kokende pan soep, hun middengebied, hun hart vertroebeld raakte. De Bentinck-techniek snoeit de onder- en bovenpool-krachten terug, waardoor je energiehouding weer meer in balans raakt. De streken die ik op de huid zet, zet ik eigenlijk in het etherlichaam van de patiënt, waardoor zijn middengebied weer vrij kan worden. In dát gebied herken je hoe je je voelt, maar ook wie je bent. Als je weer weet en voelt wat goed voor je is, kun je weer eigen keuzes gaan maken. Het werkt door tot in de constitutie.”

De vraag die Ita Wegman in 1943 stelde aan de Nederlandse Heileuritmist Volkier Bentinck was helder: “Wil je voor mij een massagevorm ontwikkelen en in praktijk brengen, waarmee we de boven- en onderpool van de mens kunnen beïnvloeden?” Ze hadden elkaar kort daarvoor ontmoet in het Zwitserse Ascona bij de Euritmie-opleiding. Aan het beantwoorden van de vraag werkte Bentinck de rest van zijn leven. Hij ontwikkelde een vrij complete massagevorm, die hij met veel succes voornamelijk in de Heilpedagogiek toepaste bij heilpedagogisch kinderdagverblijf Huize Thomas te Den Haag. Vlak voor zijn pensionering bleek dat hij zijn kennis nog aan niemand had overgedragen. Samen met MariJan van Veen zette Bentinck de principes en uitvoering op schrift in het boek ‘Medische Massagetherapie’, dat ook verscheen in het Duits en het Engels. Inmiddels is de Bentinckmassage officieel erkend als antroposofische therapie.

Bij de opleiding van de Volkier Bentinckstichting in Amersfoort melden zich steeds meer studenten.

volkierbentinckstichting.nl

Massagetherapie | Volkier Bentinck | Möllmann (Duitse uitgave)

Onder- en bovenpool

Het antroposofische mensbeeld gaat uit van twee werkzame krachten in de mens die tegengesteld zijn. De onderpool omvat het stofwisselings- en ledenmatenstelsel en huist vooral in de buik. Deze pool is verbonden met het willen. De bovenpool omvat het zenuw- en zintuigenstelsel, met als basis het hoofd. Deze pool is verbonden met het denken. En dan is er nog het middengebied dat ‘bemiddelt’ tussen deze twee polen: het ritmische hart/long gebied, dat verbonden is met het voelen. Veel kenmerken van de ene pool, vind je precies tegenovergesteld bij de andere pool. Zo is het in je buik warm, chaotisch en donker: daar vindt opbouw plaats. Daar tegenover houdt je hoofd van koelte (je hoofd koel houden), structuur en licht (er gaat je een licht op): daar voert afbraak de boventoon.

Marion Gores

werkte als ziekenverzorger. Toen dat geen voldoening meer gaf, zeilde ze tien zomers als scheepsmaat met haar man op een groot zeilschip met passagiers. Samen kregen ze vier kinderen. In de wintermaanden schoolde Marion zich verder en ging werken als antroposofisch verpleegkundige. Sinds 1996 heeft ze haar eigen praktijk en sinds 2013 is ze verbonden aan Therapeuticum Aquamarijn in Arnhem. Ze heeft zich gespecialiseerd in ritmische inwijvingen en de Bentinck Massage. Samen met collega Petra Cost Budde verzorgde ze in 2018 een internationale cursus Bentinckmassage in het Goetheanum in het Zwitserse Dornach voor collega- verpleegkundigen.

mariongores.nl

Verder lezen

Marion Gores schreef een heldere casecolumn over een serie Bantinck-massages die ze gaf aan een twintiger. Je vindt haar verhaal op de [nieuwe website aandachtvoorjoualsgeheel.nl](http://nieuwe.website.aandachtvoorjoualsgeheel.nl)